

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/41/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118203906
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Žáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2019:7118203906.5

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa EZ., bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, Staničné nám.č. 9, Košice, dieťa rodičov: matka T. bytom L., zast. JUDr. Kristínou Piovarčiovou ml., advokátkou so sídlom Štúrova 20, Košice a otec M. bytom L. doručovacia adresa: I., zast. JUDr. Ľudmilou Raffáčovou, advokátkou so sídlom Nerudova 6, Košice, v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým mení úpravu styku otca s mal. N. uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 31.5.2018 č. 11P/41/2018-178 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 26.9.2018 č.k. 7CoP/174/2018-389 nasledovne:

- v každom týždni v utorok a štvrtok v čase od 15:30 hod. do 17:30 hod.

Otec si maloletú v čase takto upraveného styku prevezme pred bytom matky a na tom istom mieste maloletú matke odovzdá. Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť, odovzdať ju otcovi pred svojim bytom a na tom istom mieste maloletú od otca prevziať.

U k l a d á rodičom mal. N. poskytovať vzájomné informácie o dieťati, o jej zdravotnom stave, o osobitných potrebách maloletej a dôležitých skutočnostiach, ktoré sa jej týkajú, každé dva týždne, vždy v nepárnu nedeľu mailom, alebo inou elektronickou formou.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom, ktorý podala súdu dňa 3.4.2018 sa domáha úpravy rodičovských práv a povinností voči mal. N. zverením do jej osobnej starostlivosti, určením výživného zo strany otca dieťaťa sumou 200 eur mesačne a s úpravou styku otca s maloletou tak, aby sa s ňou stretával vždy v jej prítomnosti každý páry utorok a štvrtok od 16.00 hod do 18.00 hod a každú nepárnu sobotu od 9.00 hod. do 12.00 hod.

2. V priebehu konania, na základe návrhu otca, bol neodkladným opatrením zo dňa 31.5.2018 upravený styk otca s maloletou. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 26.9.2018 č.k. 7Cop/174/2018-389 potvrdil uznesenie v napadnutom výroku o úprave styku otca s mal. N. každý utorok a štvrtok od 15,30 hod. do 17,00 hod. v mieste bydliska matky za jej prítomnosti a v prevyšujúcom rozsahu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súčasne rodičom uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, soc. vecí a rodiny po dobu troch mesiacov.

3. Uznesením zo dňa 19.12.2018 č.k. 11P/41/2018-647 súd uložil rodičom dieťaťa T. povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Košiciach po dobu šiestich mesiacov (do 30.6.2019).Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.1.2019.

4. Otec dňa 21.2.2019 doručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia - rozšírenie styku s maloletou z dôvodu, že súčasný stav nevyhovuje ani dieťaťu ani jemu a takýmto stykom sa mu odopierajú rodičovské práva, smie byť s dieťaťom len tak, ako mu to umožní matka a matka počas stykov zasahuje, kritizuje otca, vyvoláva napätie. Dieťa pritom jasne dáva najavo, že svojho otca miluje a je medzi nimi vrúcny vzťah. V návrhu otec poukázal na neochotu matky na akúkoľvek dohodu (neplnenie si povinnosti preferenčného rodiča a priebeh styku), a na to, že súčasná úprava styku je už takmer rok stará. Preto žiadal, aby jeho styk bol upravený neodkladným opatrením každý pondelok v čase od 14,30 hod. do 17,30 hod. v mieste bydliska otca na A. a to bez prítomnosti matky, pričom otec si dcéru prevezme a odovzdá matke v mieste jej bydliska na J., každý štvrtok v čase od 14,30 hod. do 17,30 v mieste bydliska matky za prítomnosti matky, každú nedeľu v párny týždeň kalendárneho roka v čase od 10,00 hod. do 17,30 hod. bez prítomnosti matky.

5. Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 5.3.2019 návrh otca zamietol najmä z dôvodu, že zatiaľ prebieha styk otca s maloletou za asistencie OZ Návrat a prebieha aj výchovné opatrenie nariadené súdom.

6. Uznesením odvolacieho súdu zo dňa 7.5.2019 č.k. 7CoP/53/2019-743 bolo uznesenie súdu prvej inštancie potvrdené.

7. Napriek týmto rozhodnutiam súdov, otec podal dňa 22.5.2019 ďalší návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v ktorom v podstate opakoval dôvody pre svoj návrh, ale zároveň podriadil kritike doterajšie rozhodnutia súdov, ktoré sú podľa neho nekonzistentné, zmätočné a favorizujú jednostranne matku a nereflektujú potreby N. Otec poukázal na závery ÚPSVaR- u a OZ Návrat, ktoré vyjadrujú nevyhnutnosť rozšírenia jeho styku s maloletou a bez jeho rozšírenia je zdravý vývoj maloletej ohrozený. Jeho doterajšie stretnutia s maloletou sú podľa neho NIČ, NULA, lebo nemá možnosť byť s maloletou osamote vôbec a bez dôvodov je takto postavený na roveň asociála, alebo rodiča, ktorý sa nestará a nie je schopný sa postarať o svoje dieťa. Sú popierané aj práva dieťaťa, dieťa sa stalo vazalom matky za aktívnej asistencie súdu. Prítom práva dieťaťa majú aj osobnostný rozmer- potrebu vnímania otcovskej lásky a potrebu vnímania rodiny zo strany otca. Otec uviedol, že nechápe prečo nemôže byť s maloletou sám, bez matky, pretože podľa neho sa na zdravom vývoji dieťaťa podpíše, ak sa styky budú naďalej realizovať v nevyhovujúcom prostredí- v byte matky a v nedostatočnom čase- hodinu a pol v prostredí, ktoré vytvára matka dieťaťu, preto on už nechce byť v byte matky a ani v blízkosti matky kvôli jej správaniu a zneužívaniu všetkého. Práve realizácia stykov v byte matky a snaha matky privodiť odsúdenie otca v trestnom konaní dáva podľa neho matke legálny nástroj ako vytvárať atmosféru napätia, nekomunikácie, hádok, ignorancie, ktorých svedkom je vďaka súdu aj mal. N.. preto otec žiadal, aby súd alternatívne upravil jeho styk s maloletou takto:

I. každý pondelok od 14.30 do 17.30 v byte otca bez prítomnosti matky, každý štvrtok od 14.30 do 17.30 v byte matky, za prítomnosti matky, každú nedeľu v párnom týždni od 10.00 hod. do 17.30 hod. bez prítomnosti matky,

II. každý pondelok od 15.30 do 17.30 v byte otca bez prítomnosti matky, každý štvrtok od 15.30 do 17.30 v byte v byte otca bez prítomnosti matky , každú nedeľu v párnom týždni od 10.00 hod. do 17.30 hod. bez prítomnosti matky,

III. alebo v minimálne súčasnom časovom rozsahu, akýkoľvek styk, ale bez prítomnosti matky.

Zároveň žiadal, aby súd matke uložil povinnosť oznámiť otcovi na jeho mailovú adresu zoznam potravín a výrobkov s uvedením ich obchodného názvu a výrobcu, ktoré podáva N. z dôvodu jej alergie na mlieko.

8. K podanému návrhu otec doložil svoje listinné dôkazy o prepustení z väzby, o zamietnutí sťažnosti prokurátora, zápisnice z výsluchu obvineného Z. o priebehu styku s maloletou, mailovú korešpondenciu o priebehu styku dňa 20.5.2019, fotografie s dieťaťom.

9. Kolízny opatrovník predložil súdu správu zo dňa 11.6.2019 z ktorej vyplýva, že dňa 5.6.2019 sa na pôde úradu realizovalo spoločné stretnutie matky dieťaťa T.a za účasti M. z OZ Návrat s cieľom vyhodnotenia realizácie asistovaného styku, ktorý trvá 11 mesiacov /od 3.7.2018/. Komunikácia bola dynamická s negatívnym emocionálnym nábojom, každý z rodičov zastával svoj názor. M. z OZ Návrat informovala o tom, že z realizácie stykov sú zasielané čiastkové správy, ktoré sú prostredníctvom tunajšieho úradu doručované Okresnému súdu Košice 1 k danej spisovej značke, posledná správa je za obdobie máj 2019. Zároveň zhodnotila realizáciu stykov za celé obdobie s tým, že boli asistované styky v kľudnom režime, ale boli aj styky veľmi emotívne, so stupňujúcim napätím, privolaním polície a pod.

V súčasnosti má otec výhrady voči OZ Návrat, nakoľko ich obviňuje, že nadržávajú matke, tento tlak sa stupňuje. Otec požadoval správu s detailnejším popisom zo stykov realizovaných dňa 20.5.2019 a 23.5.2019. Na tomto stretnutí mu zo strany MW. bola doručená nim požadovaná správa, po jej prečítaní reagoval výbušne, impulzívne, s negatívnym nastavením voči matke a jej rodine /nadávky, vulgarizmy/, s vyjadrením, že si neželá prítomnosť OZ Návrat na styku, píše ihneď výpoveď, ktorú odovzdáva M.. Nie je spokojný so správou, má voči nej výhrady, komentuje to /nie sú tam pravdivo popísané skutočnosti a pod./, požaduje vysvetlenia a odpovede zo strany M. Aj napriek všetkému bolo konštatované, že postupne dochádza k oddeľovaným stykom /obývací izba-zatvorené dvere, vonku na pieskovisku/. Zo strany kolízneho opatrovníka aj OZ Návrat bola rodičom navrhnutá možnosť uzavretia dohody ohľadne oddeleného styku otca s maloletou, na čo rodičia reagovali emotívne, a keďže napätie pretrvávalo stretnutie bolo ukončené. Dňa 6.6.2019 OZ Návrat /M. oznámilo, že asistovaný styk otca s maloletou N. za ich účasti sa už nebude realizovať. Zároveň v písomnom odporúčaní zo dňa 6.6.2019 uviedli:

„Na základe našich zistení odporúčame, aby došlo neodkladne k oddeleniu styku otca s mal. N.. Máme za to, že je nevyhnutné, aby sa oddelený styk začal realizovať bezodkladne - aby nedošlo k prerušeniu nastavenia jeho doterajšej realizácie v rozsahu podľa neodkladného opatrenia a to 2 krát týždenne v rozsahu 1,5 hodiny /t.č. nastavené termíny vždy pondelok a štvrtok v čase od 15.30 do 17.00/, no mimo bydliska matky a bez jej prítomnosti“.

Ďalej sa v odporúčaní uvádza, že naliehavosť takéhoto opatrenia pramení z možných regresných reakcií všetkých zúčastnených, ktorých charakter môže mať v konečnom dôsledku nepriaznivý vplyv na mal. N. s hrozbou znovu narušenia vybudovaného vzťahu otec-dieťa.

Otec dieťaťa M. prostredníctvom emailu informoval tunajší úrad o realizácii styku s dcérou N. zo dňa 6.6.2019. Uviedol, že styk /6.6.2019-štvrtok/ prebehol pokojne, na styku bol prítomný aj jeho otec /t.j. starý otec dieťaťa/. Styk prebiehal za zatvorenými dverami obývacej izby, aby neboli provokácie. Následne cca po 10 až 15 minútach sa dvere otvorili, nakoľko N. chcela ísť von a nechali sa aj naďalej otvorené, s tým, že sa rešpektovala maloletá N. ktorá pobehovala medzi kuchyňou a obývačkou. Otec dieťaťa ako aj starý otec spolu s N. precvičovali geometrické tvary, zvieratká, púšťali sa detské pesničky a pod. Matka N. sama párkrát doniesla do obývačky /ak N. odbehla/ k otcovi a starému otcovi, N. bola v pohode.

Matka dieťaťa IG. otca prostredníctvom emailu dňa 8.6.2019 informovala o tom, že dcéra N. celú noc teplotovala, ak sa jej teplota bude zvyšovať pôjde na pohotovosť.

Otec maloletej dňa 11.6.2019 prostredníctvom emailu uviedol, že N. mala počas víkendu vysoké teploty, bola chorá. Keďže sa jej zdravotný stav nezlepšoval, matka mu napísala, že pôjde s dcérou na lekárske vyšetrenie /pohotovostná služba/. Súhlasila s tým, aby spolu s nimi išiel aj on, čo otec vníma pozitívne. V pondelok navštívili detskú pediatričku, znova bol prítomný aj on, t.j. otec dieťaťa.

10. Čo sa týka plnenia výchovného opatrenia nariadeného súdom, kolízny opatrovník vo svojej správe uviedol, že s rodičmi pracovala najprv O. ktorá uviedla, že sa nepodarilo s klientmi prejsť fázou motivácie, ktorá zohráva významnú úlohu pri napredovaní poradenstva, aby nedošlo k stagnácii poradenstva. Ďalšia spolupráca s rodičmi pri napĺňaní cieľa súdom uloženého poradenstva bola odovzdaná do kompetencie psychologičky O. /od 26.3.2019/. Rodičia spolupracujú, správa o realizácii poradenstva bude spracovaná koncom júna 2019, kedy sa vyhodnotí spolupráca rodičov s Referátom poradensko-psychologických služieb/.

11. Na základe uvedeného, kolízny opatrovník doporučil realizovať styk otca s maloletou dcérou krokovou postupnosťou mimo bydliska matky a bez jej prítomnosti s prihliadnutím na odporúčanie OZ Návrat zo dňa 6.6.2019, v doterajšom rozsahu- dvakrát týždenne v rozsahu 1,5 hodiny, pričom sú v súčasnosti nastavené termíny vždy v pondelok a štvrtok v čase od 15.30 hod. do 17.00 hod., no mimo bydliska matky a bez jej prítomnosti. Naliehavosť takéhoto opatrenia pramení z možných regresných reakcií všetkých zúčastnených, ktorých charakter môže mať v konečnom dôsledku nepriaznivý vplyv na maloletú N. s hrozbou znovu narušenia vybudovaného vzťahu otec - dieťa. V prílohe kolízna opatrovníčka predložila súdu kópiu správy OZ Návrat zo dňa 5.6.2019 a odporúčanie OZ Návrat zo dňa 6.6.2019.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

15. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

17. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

18. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

19. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

20. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, za akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, pričom zo samotného označenia tohto opatrenia vyplýva, že takéto opatrenie musí byť predovšetkým nevyhnutné nariadiť, že jeho nariadenie neznesie odklad, a účel neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebný nevyhnutný zásah súdu. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Súd zdôrazňuje, že v konaniach o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie fakticky povahu osvedčenia, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržiavať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva, legitimizuje vyhovujúci výrok, to znamená nariadenie neodkladného opatrenia.

21. Súd po zvážení doterajšieho vývoja styku otca s maloletou, so znalosťou záverov OZ Návrat, za prítomnosti ktorého sa od 3.7.2018, teda dlhodobo, realizoval asistovaný styk otca s maloletou, s prihliadnutím na to, že maloletá sa vyvíja normálne, primerane veku a nemá žiadne špecifické požiadavky vo výchove (mimo bezlaktózovej stravy), rozhodol tak, že je potrebné styk otca s maloletou zmeniť, jednak rozšírením tohto styku a jednak upraviť tento styk mimo bytu matky a bez jej prítomnosti. Zároveň ale súd prihliadol na útlý vek dieťaťa (1 a pol roka), na skutočnosť, že dieťa je v tomto veku citovo úzko závislé a naviazané na matku (či sa to otcovi páči, alebo nie), a na to, že medzi rodičmi vzťah ani trochu nezmiernil, emotívny náboj medzi nimi neutíchol a nie je zrejmé, či budú schopní v záujme zdravého vývoja svojho dieťaťa vôbec niekedy v budúcnosti upustiť od vzájomných invektív. Tieto vzájomné invektívy (verbálne útoky a nadávky) vôbec nie sú vhodné pre maloletú a preto je vhodné v tomto štádiu vývoja dieťaťa ich eliminovať. Podľa zváženia súdu preto bude v záujme maloletej, aby medzi rodičmi dochádzalo iba k minimálnemu kontaktu- iba pri odovzdávaní a preberaní dieťaťa a nie je žiaduce, aby sa rodičia, bez prítomnosti tretej osoby, iba s dieťaťom, zdržiavali v jednom priestore (v byte matky), pretože výsledkom sú vzájomné útoky, poznámky, kritiky, nadávky, a veľmi často aj privolaná policajná hliadka. Vzhľadom na doterajšie výsledky spolupráce s OZ Návrat a ich záverečné odporúčania, súd sa stotožnil s potrebou zmeny v úprave styku otca tak, aby otec mal väčší priestor pre realizáciu svojich rodičovských práv, pretože tak, ako sa dieťa vyvíja, je potrebné, aby so svojim otcom bolo viac a intenzívnejšie. Tak, ako upozorňoval vo svojom rozhodnutí odvolací súd, je predovšetkým na rodičoch, aby svojím správaním a najmä vzájomnou úctou a toleranciou vytvárali bezkonfliktné prostredie pre výkon rodičovských práv a povinností. Pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti súdu o

maloleté deti prioritne treba zabezpečiť ochranu záujmov maloletého dieťaťa, ktorými sú predovšetkým zdravý psychický a fyzický vývoj a nie je možné ich zamieňať so záujmami rodičov, resp. ich predstavami o realizácii výkonu ich rodičovských práv a povinností, pretože traumatizujúce zážitky môžu negatívne ovplyvniť optimálny psychický vývin dieťaťa.

22. Preto súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zmenil úpravu styku otca s maloletou tak, ako to je uvedené vo výroku rozhodnutia súdu. Súd návrhu otca čiastočne vyhovel aj z toho dôvodu, že z priebehu doterajšieho konania je zrejmé, že postupné rozširovanie styku medzi mal. a otcom nebude možné na základe dohody rodičov. Preto súd považoval ingerenciu súdu za nevyhnutnú. Súd rešpektoval vo svojom rozhodnutí aj denný režim dieťaťa, ktorý odôvodňuje začiatok styku o 15.30 hod., po popoludňajšom odpočinku maloletej. Otec po prevzatí dieťaťa sám rozhodne, kde bude realizovať styk s maloletou, s prihliadnutím na jej potreby a najlepší záujem, preto nebolo potrebné ukladať otcovi, aby sa počas styku zdržiaval s maloletou vo svojom byte. Navyiac súd uložil rodičom informačnú povinnosť, informovať druhého rodiča o osobitných potrebách maloletej a dôležitých skutočnostiach, ktoré sa jej týkajú tak, aby aj druhý rodič bol o nich dostatočne informovaný. Podľa zváženia súdu v tejto informačnej povinnosti je obsiahnutá aj požiadavka, aby matka informovala otca o potravinách, ktoré maloletá konzumovať nemôže.

23. Na záver súd opätovne upozorňuje na to, že súd takto rozhodol neodkladným opatrením bez vykonania dokazovania, pretože doposiaľ sa vo veci samej nekonalo, nebolo vo veci vykonané náležité dokazovanie, ktoré by bolo základom pre zistenie skutočného stavu veci a konečné rozhodnutie vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 357 a § 362 ods. 1 Z. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Z. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 365 ods. 1 a 2 Z. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku).